

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

30 אוקטובר 2011
ת"צ 1424-09

לפני: כב' השופטת ענת ברון

אלדד גוטמן

המבקש:

נגד

נביעות-טבע הגליל בע"מ

המשיבה:

מיני-רציו:

* הבקשה לאישור תובענה ייצוגית עניינה בכיתוב מטעה על גבי אריזת המוצר "נביעות +", ככל שהכיתוב מתייחס להיות המשקה מועשר בוויטמינים. הסדר הפשרה החדש נמצא ראוי, הוגן וסביר, והוא תואם את המתווה שהציע ביהמ"ש. לפרוצדורה הקבועה בסעיפים 18 ו-19 לחוק תובענות ייצוגיות, אין מקום בנסיבות העניין.

* דיון אזרחי – תובענה ייצוגית – אישור הסדר פשרה

בקשת הצדדים לאישור הסדר פשרה חדש, אליו הגיעו במסגרת בקשה לאישור התובענה נושא תיק זה כייצוגית. עניינה של בקשת האישור הוא הכיתוב על גבי אריזת המוצר "נביעות + " המיוצר ומשווק ע"י המשיבה. נטען כי הכיתוב מטעה ומנוגד להוראות הרלוונטיות בתקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), ככל שהוא מתייחס להיות המשקה מועשר בוויטמינים. בקשה קודמת לאישור הסדר פשרה, נדחתה. עתה שבים הצדדים ומבקשים לסיים את ההליך במסגרת הסדר פשרה, על מנת שזה יהווה מעשה בית דין כלפי הקבוצה, וללא צורך להידרש לפרוצדורה הקבועה בס' 18 ו-19 לחוק תובענות ייצוגיות.

ביהמ"ש המחוזי אישר את הסדר הפשרה החדש, בקובעו:

ע"פ ההסדר המוצע, המשיבה תחליף את תווית המוצר כך שהמילה 'ויטמינים' וכל התייחסות אחרת לוויטמינים תוסר, ותצוין רק ברשימת הרכיבים כמתחייב מהוראות תקן ישראלי רשמי 1145. המשיבה תשא בגמול למבקש בסך 20,000 ₪ ושכר טרחת בא כוחו בסך 100,000 ₪. הסדר הפשרה יהווה מעשה בית דין לכל חברי הקבוצה ולעילות התביעה שפורטו בבקשת האישור.

סיכוייה של בקשת האישור להתקבל, לו המבקש היה בוחר לנהל את הדיון בבקשת האישור עד תומו, אינם גבוהים. כך בפרט לנוכח הקושי בהגדרת הקבוצה, ובהוכחת קיומם של נזק וקשר סיבתי. משכך, אין מקום להמשך ניהול ההליך מצד אחד, ומצד שני יש הצדקה לסיומו באופן שיהווה מעשה בית דין כלפי הקבוצה.

הסדר הפשרה החדש תואם את המתווה שהציע ביהמ"ש – משנמצא ראוי, הוגן וסביר בנסיבות העניין. כך שעה שהמשיבה הודיעה שתשנה את האריזה באופן שיוסר הכיתוב שנטען שמטעה וממילא יימנע החשש

להטעיה. נראה שבכך צמחה תועלת לחברי הקבוצה מהגשת בקשת האישור, ועל כן יש מקום לפסוק גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו, כפי שביקשו.

אשר לפרוצדורה הקבועה בסעיפים 18 ו-19 לחוק. אכן, אין למתכונת זו מקום בנסיבות המקרה. כך שעה שתוכנו של הסדר הפשרה החדש מבטא את הצעת ביהמ"ש לסיום ההליך; ולנוכח עניין סבו במסגרתו נקבע כי תכלית ההסדר החקיקתי בסעיפים 18 ו-19 היא למנוע קנוניה בין התובע המייצג את הקבוצה לבין הנתבע, וזאת על חשבון חברי הקבוצה בהליך הייצוגי. חשש זה אינו קיים במקום שהפשרה הינה פרי הצעתו של ביהמ"ש, הניתנת על בסיס היכרות מעמיקה של מכלול נתוני העניין. מה גם שהמסלול של סעיפים 18 ו-19 לחוק כבר ננקט בתיק זה, בעת שעמד על הפרק הסדר הפשרה הקודם.

פסק דין

בפניי בקשתם של הצדדים לאישור הסדר פשרה חדש, שאליו הגיעו במסגרת בקשה לאישור התובענה נושא תיק זה כייצוגית (להלן: "**בקשת האישור**" ו"**הסדר הפשרה החדש**"), לפי העניין).

1. עניינה של בקשת האישור נושא תיק זה הוא הכיתוב על גבי אריזת המוצר "נביעות + המיוצר ומשווק על ידי המשיבה, נביעות-טבע הגליל בע"מ (להלן: "**נביעות**") – שהוא משקה על בסיס מים מינרליים בטעמי פירות שונים, הנמכר הן בבקבוק אישי של 0.5 ליטר והן בבקבוק משפחתי של 1.5 ליטר (להלן: "**המשקה**").

בבקשת האישור טען המבקש כי הכיתוב שעל גבי אריזת המשקה הוא מטעה ואף מנוגד להוראות הרלוונטיות ב**תקנות בריאות הציבור** (מזון) (סימון תזונתי) התשנ"ג-1993 (להלן: "**התקנות**"). זאת ככל שהכיתוב מתייחס להיותו של המשקה מועשר בוויטמינים, בעוד שבפועל – על פי הנטען – כמות הוויטמינים שבו זניחה ומכל מקום נמוכה באופן משמעותי מן הכמות המינימלית הנדרשת לסימון כזה על פי התקנות. במצב דברים זה נטען להטעיה מכוח הוראת סעיף 2 ל**חוק הגנת הצרכן**, התשמ"א-1981; וכן לעוולת הפרת חובה חקוקה.

2. בהחלטה מיום 17/7/11 ומנימוקה, דחיתי בקשה קודמת לאישור הסדר פשרה שאליו הגיעו הצדדים (להלן: "**ההחלטה מיום 17/7/11**" ו"**הסדר הפשרה הקודם**"), לפי העניין. לנוכח תוצאה זו, התיק נקבע לדיון נוסף על מנת לברר את אופן המשך ההליכים בבקשת האישור.

בדיון שהתקיים ביום 6/10/11, הבעתי את עמדתי לעניין סיום ההליך שבנדון. זאת על רקע האמור בהחלטה מיום 17/7/11, שבה ניתן ביטוי לסיכויים ולסיכונים הכרוכים בניהול ההליך.

אינני רואה מקום לשוב ולפרט את השאלות העובדתיות והמשפטיות שבקשת האישור מעלה – שכן אלה פורטו בהרחבה בהחלטה מיום 17/7/11 ואני מפנה אליה. אומר רק כי נקבע באותה החלטה, בהתייחס לכיתוב שעל גבי האריזה, כי "גם אם ניתן היה לקבל את עמדת נביעות כי הכיתוב על גבי אריזת המשקה אינו מפר את הוראות התקנות, ומבלי להביע עמדה כלשהי בסוגיה זאת בשלב זה של הדיון – הרושם הוא כי בכל מקרה הכיתוב עלול להטעות את הציבור בנוגע לתכולת הוויטמינים שבמשקה". זאת להבדיל מפירוט הוויטמינים במסגרת טבלת הרכיבים שבגב אריזת המשקה, שם מפורטים כל רכיבי המשקה והוויטמינים בכללם - כמתחייב מ"תקן 1145". מאידך גיסא נקבע בהחלטה, כי אין ללמוד מן האמור בה כי סיכוייה של בקשת האישור נוטים לטובת המבקש, לנוכח הקשיים שעליהם עמדת.

3. במצב דברים זה סברתי כי נכון יהיה לסיים את ההליך בכך שנביעות תסיר מן האריזה שעל המשקה את ההתייחסות להימצאות ויטמינים (למעט בטבלת הרכיבים) – כפי שהצהיר ב"כ נביעות שבכוונתה לעשות; וכי לנוכח העובדה שבקשת האישור הביאה לשינוי האריזה כאמור, באופן שהוסר החשש להטעיה, יש ליתן לכך ביטוי בפסיקת גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו. משכך, הצעתי לצדדים לסיים את ההליך ברוח זו – בין בדרך של הסתלקות ובין בדרך של פשרה.

הצדדים הביעו דעתם וכוונתם להגיש בקשת הסתלקות, על בסיס ההצעה שהעלה בית המשפט לגופו של עניין – וניתנה להם הזדמנות לעשות כן. אלא שימים ספורים לאחר הדיון, נתקבלה בתיק בית המשפט ביום 9/10/11 בקשת הצדדים לסיים את ההליך במסגרת הסדר פשרה, על מנת שזה יהווה מעשה בית דין כלפי הקבוצה. כן ביקשו שכך ייעשה, ללא צורך להידרש לפרוצדורה הקבועה בסעיפים 18 ו-19 [לחוק תובענות ייצוגיות](#), התשס"ו-2006 (להלן: "החוק"). זאת מקום שהסדר הפשרה החדש הוא פרי הצעתו של בית המשפט, ולנוכח ההלכה שנקבעה ברע"א 8479/02 ד"ר תמר סבו נ' רשות שדות התעופה בישראל [פורסם בנבו] [תק-על 2008 (4) 3392 (2008)] (להלן: "עניין סבו").

וזו לשונו של הסדר הפשרה החדש המוצע:

"נביעות תחליף את תווית המוצר 'נביעות פלוס' (להלן: "המוצר") (בבקבוק 500 מ"ל ובבקבוק ליטר וחצי) ובכל טעמי המוצר, כך שהמילה 'ויטמינים' וכל התייחסות אחרת לוויטמינים, תוסר מתווית המוצר ותצוין רק ברשימת הרכיבים כמתחייב מהוראות תקן ישראלי רישמי 1145 (להלן: "התווית החדשה")."

התווית החדשה תירשם בכל בקבוקי המוצר שייצרו החל מיום 1.1.2012, כך שבקבוקי המוצר עם התווית החדשה יגיעו לשוק בזמני ההפצה הרגילים של המוצר.

נביעות תישא בגמול למבקש הייצוג בסך 20,000 ₪ ושכר טרחת בא כוחו בסך 100,000 ₪. הסכומים הללו ישולמו על ידי נביעות בתוך 10 ימים לאחר שפסק הדין הנותן תוקף להסדר פשרה זה יהפוך לחלוט.

הסדר הפשרה יהווה מעשה בית דין לכל חברי הקבוצה ולעילות התביעה כפי שפורטו בבקשת האישור."

4. עמדתם של הצדדים מקובלת עליי, הן לעניין סיום ההליך בהסכם פשרה; הן לנוסח הסדר הפשרה החדש; והן באשר לכך שבנסיבות המקרה אין מקום וצורך לנקוט בפרוצדורה המעוגנת בסעיפים 18 ו-19 לחוק.

כפי שניתן לדברים ביטוי בהחלטה מיום 17/7/11 - סיכוייה של בקשת האישור להתקבל, לו המבקש היה בוחר לנהל את הדיון בבקשת האישור עד תומו, אינם גבוהים. כך בפרט לנוכח הקושי בהגדרת הקבוצה, ובהוכחת קיומם של נזק וקשר סיבתי. וזאת גם אם היתה מתקבלת טענת המבקש כי הכיתוב שעל אריזת המשקה מטעה או מנוגד להוראות התקנות. משכך, אין מקום להמשך ניהול ההליך מצד אחד, ומצד שני יש הצדקה לסיומו באופן שיהווה מעשה בית דין כלפי הקבוצה. על כן מקובלת עליי בקשת הצדדים לסיימו בדרך של הסדר פשרה. ואפרט.

5. הסדר הפשרה החדש תואם את המתווה שהציע בית המשפט – משנמצא ראוי, הוגן וסביר בנסיבות העניין. כך שעה שנביעות הודיעה על כך שהחל מיום 1/1/12 תשנה את האריזה על המשקה באופן שיוסר הכיתוב שנטען שמטעה וממילא יימנע החשש להטעיה. נראה שבכך צמחה תועלת לחברי הקבוצה מהגשת בקשת האישור, ועל כן יש מקום לפסוק גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו, כפי שביקשו.

אשר לפרוצדורה הקבועה בסעיפים 18 ו-19 לחוק – דעתי כדעת ב"כ הצדדים, והיא: שאין למתכונת זו מקום בנסיבות המקרה. כך, ראשית דבר, שעה שתוכנו של הסדר

הפשרה החדש מבטא את הצעת בית המשפט לסיום ההליך; ולנוכח עניין סבו שאומץ לאחרונה בבית המשפט העליון ברע"א [8564/09](#) בנק הפועלים נ' אביב שירותים משפטיים [פורסם בנבו] [תק-על 2011(3) 4435, 4437 (2011)].

וכך נאמר בעניין סבו, מפי כבוד השופטת א' פרוקצ'יה:

"תכליתו של ההסדר החקיקתי בסעיפים 18 ו-19 לחוק נועדה בבסיסה למנוע קנוניה בין התובע המייצג את הקבוצה לבין הנתבע, וזאת על חשבון חברי הקבוצה בהליך הייצוגי. חשש זה אינו קיים במקום שהפשרה הינה פרי הצעתו של בית המשפט, הניתנת על בסיס היכרות מעמיקה של מכלול נתוני העניין".

והדברים כוחם יפה בענייננו. אוסיף על כך שהמסלול של סעיפים 18 ו-19 לחוק כבר ננקט בתיק זה, בעת שעמד על הפרק הסדר הפשרה הקודם; ויצוין שאז נתקבלה בתיק בית המשפט עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה – שהודיע לבית המשפט כי אין לו התנגדות לאישור ההסדר. חרף זאת הגיע בית המשפט למסקנה שלא ניתן לקבוע כי הסדר הפשרה הקודם הוא ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. משכך, הבקשה לאישורו נדחתה מכל אותם טעמים שפורטו בהחלטה מיום 17/7/11. גם מטעם זה, דומני כי אין להטריח את הצדדים פעם נוספת בתהליך שנראה שהוא מיותר, באשר תכליתו הושגה כפי שפורט. נראה אפוא כי בנסיבות המקרה נכון יהיה לפעול בדרך שתוביל לסיום ההליך כבר בשלב זה.

סוף דבר

6. התוצאה היא שאני מאשרת את הסדר הפשרה החדש ונותנת לו תוקף של פסק דין.

נביעות תשלם למבקש גמול בסכום של 20,000 ₪ ושכר טרחה לבא כוחה בסכום של 100,000 ₪.

הסדר הפשרה החדש מהווה מעשה בית דין בעילה של הטעיה לפי [חוק הגנת הצרכן](#) ובעילה של הפרת חובה חקוקה של הוראות התקנות כהגדרתן לעיל; וזאת בעניינם של כל אותם צרכנים שרכשו את המשקה מעת תחילת שיווקו (חודש יולי 2006), ומשנביעות קיבלה על עצמה התחייבות לשינוי תווית המשקה בכל בקבוקי המשקה שייצרו החל מיום 1/1/2012.

על הצדדים לפרסם מודעה כקבוע בסעיף 25(א)(4) לחוק, בשלושת העיתונים היומיים הנפוצים בישראל, בהתאם לנוסח שיובא לאישורי בטרם פרסומו ובתוך 7 ימים מעת שפסק הדין יומצא לצדדים.

המזכירות תשלח עותק פסק הדין לב"כ הצדדים, ליועץ המשפטי לממשלה, וכן למנהל בתי המשפט לשם רישומו בפנקס התובענות הייצוגיות.

ניתן היום, 30 אוקטובר 2011, בהעדר הצדדים וב"כ.

ענת ברוך 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)